

KUNST MUSEUM BRANDTS

Keld Helmer-Petersen, *uden titel, Skovshoved, 1942-1943*

Pressemeddelelse

Fotografiets frontløber

Danske Keld Helmer-Petersen bragede igennem internationalt og revolutionerede fotografiet, længe før det blev en anerkendt kunstform. Nu får hans modernistiske og stramme kompositioner af former, flader og strukturer nyt lys på Kunstmuseum Brandts, der har en af landets største samlinger af kunstneren.

Keld Helmer-Petersen – Fotografiets frontløber. Fra den 14. november 2026.

Keld Helmer-Petersens historie er en fascinerende fortælling om en autodidakt kunstner, der med modige og nysgerrige eksperimenter gjorde farvefotografiet til en anerkendt kunstform og introducerede modernismen i dansk fotografi. Han har gennem syv årtier vist fotografiets evne til at genfortrylle hverdagens små detaljer og omsætte vores omgivelser til iøjnefaldende, nytænkende billeder.

Gennem mere end 80 værker præsenterer udstillingen på Kunstmuseum Brandts en rejse gennem kunstnerens *oeuvre* og introducerer en af vores mest interessante og indflydelsesrige fotokunstnere i Danmark.

Hvor kunstfotografer frem til 1940'erne holdt sig til sort-hvid, og den gængse holdning var, at farvefotos hørte hjemme i reklameindustrien, begyndte Keld Helmer-Petersen at tage sine kunstfotos i farver. Som en af de første herhjemme zoomede han helt ind, så motiverne blev tætte,

nærmest abstrakte, beskæringer af hverdagens detaljer, som vi enten ikke lægger mærke til, eller vi ikke finder interessante nok til at forevige; et nedløbsrør, et vejskilt, en murstensvæg eller facaders farvespil. Han brugte farven til at komponere sine billeder, og det var noget helt nyt.

Det, der så såre simpelt ud, var i virkeligheden et meget avanceret, og på dette tidspunkt helt nyt, fotografisk greb. Med sit poetiske blik og farvefilm i kameraet forvandlede Helmer-Petersen hverdagens detaljer til kunst mere end to årtier før, hans amerikanske kollegaer Stephen Shore (f. 1947) og William Eggleston (f. 1939) gjorde netop denne genre berømt.

I 1948 udgav Keld Helmer-Petersen bogen 122 Farvefotografier, og med den fik han sit helt store gennembrud. Han bragede igennem internationalt og blev blandt andet præsenteret i en omfattende reportage i det amerikanske tidsskrift *Life Magazine*. I 1950 tog han til Chicago, hvor han både var elev og gæsteunderviser på det Bauhaus-inspirerede *Institute of Design*.

Forfaldsæstetik og kontraster

Både naturen og industri- og havnemiljøer rummede liv og materialer, hvor han, ved at gå helt tæt på, kunne fokusere på form, struktur og overflader. Det var ikke fortællingen om motivet, men de grafiske linjer, flader, lys og skygge, der optog ham. I Chicago kiggede han op og fotograferede stålkonstruktioner, brandtrapper og arkitektoniske flader som silhuetter mod byens grå himmel. I 1960'erne og 1970'erne vendte han kameraet nedad og indfangede affald, en smidt dåse, en tabt handske eller revner i asfalten.

I alle årene tog Keld Helmer-Petersen også fotos i sort-hvid. I efterkrigsårene var det med skarpe kontraster og en dyrkelse af et grafisk udtryk, når stålkonstruktioner, kraner og arkitektur blev forvandlet til dynamiske sort-hvide kompositioner. Senere blev kontrasterne blødere, og selvom fokus fortsat var på vores omgivers æstetiske kvaliteter, voksede interessen også for at undersøge, hvad der sker, når ting går i forfald, forvitrer og går i opløsning.

- Keld Helmer-Petersen eksperimenterede hele sit liv med fotografiets udtryk, og hans konstante nysgerrighed og nyskabelser gør, at vi i dag både herhjemme og internationalt anerkender hans kæmpe værdi og store bidrag til fotografiets historie. Han minder os om, at vi skal løfte blikket fra skærmen og åbne vores øjne for det forunderlige i vores omverden, siger udstillingens kurator, fotohistoriker Inger Ellekilde-Bonde.

Arkitekturens fotograf

Keld Helmer-Petersen var, sideløbende med sit kunstneriske arbejde, arkitekturfotograf og lektor på Kunstakademiets Arkitektskole i København. Han fotograferede arkitektur af alle tidens store arkitekter, heriblandt Arne Jacobsen (1902-1976), og arbejdede tæt sammen med blandt andre Poul Kjørholm (1929-1980), Finn Juhl (1912-1989) og Jørn Utzon (1918-2008).

- Jeg er sikker på, at andre, der ser dine billeder, reagerer, lige som jeg gør hver gang: når jeg har kigget på dem, opdager jeg med det samme, at jeg ser på mine omgivelser med andre øjne, skrev Jørn Utzon i Keld Helmer-Petersens bog Frameworks fra 1993.

Helmer-Petersen havde en blomstrende karriere især internationalt, men var alligevel længe tæt på at blive glemt i fotohistorisk sammenhæng. I de senere år har hans arbejde på ny vundet stor international anerkendelse, ikke mindst takket være den legendariske britiske fotograf Martin Parr (1952-2025), der i sit store trebindsværk *The Photo Book – A History*, fremhæver Helmer-Petersen som en af de vigtigste pionerer for farvefotografiet i international fotokunsthistorie.

- Vi er meget glade for, at vores store, internationale samling af fotokunst her på museet nu kan danne baggrund for en samlet fortælling om en af de danske fotografer, der har haft størst indflydelse på udviklingen af fotokunstens historie. Det er et særligt ansvarsområde for Kunstmuseum Brandts at præsentere fotokunst, og Keld Helmer-Petersen er en international sværvægter; vi herhjemme kan være særdeles stolte af, siger direktør for Kunstmuseum Brandts, Stine Høholt.

Faktaboks:

Keld Helmer-Petersen (1920-2013).

Gennem mere end 80 værker præsenterer udstillingen en rejse gennem kunstnerens oeuvre og introducerer en af de mest interessante og indflydelsesrige fotokunstnere i Danmark.

Udstillingens værker sammensættes med afsæt i museets store fotografiske samling og understøtter varetagelsen af fotografiet, som er et særligt ansvarsområde for Kunstmuseum Brandts. Tidlige og sene værker vises i dialog i udstillingen, der sætter fokus på Keld Helmer-Petersen som formdyrker, forfaldsæstetiker og rytmisk billedmager gennem tre sektioner, der spænder fra 1940'erne til 2010'erne. Serier som 122 Farvefotografier, Fragments of a City og Deformationer er omdrejningspunkter i udstillingen, der også præsenterer serier fra nedlagte industrikvarterer.

Keld Helmer-Petersen var inspireret af musik, særligt jazz, og i udstillingen vises en af hans eksperimentelle film, Copenhagen Boogie, hvor vandet i Københavns Havn bevæger sig i mønstre til jazztoner. Desuden var han en aktiv skribent og debattør i det kunstfaglige miljø. Han udgav i alt 7 bøger med kunsthistorie og kunstfotografi.

Helmer-Petersens formeksperimenter var inspireret af blandt andet Albert Renger-Patzsch og Neue Sachlichkeits poetiske realisme og med disse billeder introducerede han modernismen i dansk fotografi.

Priser

1981 Thorvald Bingesbøll Medaljen

1996 Nationalbankens Jubilæumsfonds hæderslegat

2005 Fogtdals Fotografpriser

2011 Forening for Boghåndværks hæderspris

Udvalgte gruppe- og soloudstillinger

1953-54 Post-War European Photography, Museum of Modern Art, New York

1954-55 Subjektive Fotografie II, Schule für Kunst und Handwerk, Saarbrücken

1954 Eksperiment og Dokumentation, Charlottenborg, København

1978 Vor 30 Jahren, Kölnische Kunstverein, Köln

1980 Color Photographs by Keld Helmer-Petersen, The American-Scandinavian Foundation, New York

1990 D'un Art L'autre, Biennale International, Centre de la Vieille Charité, Marseille

1990 Fotografier af Keld Helmer-Petersen, Museet for Fotokunst, Odense

1992 13 crítics 26 fotògrafs, Centre d'Art Santa Monica, Barcelona

2004 Retrospektivt, Fotografisk Center, København

2005 Les Rencontres d'Arles, Espace Van Gogh, Arles, Frankrig

2008 Winter Graphics, Rocket Gallery, London

2014 Un autre monde, La Maison du Danemark, Paris

2019 Finding Beauty, Det Kongelige Bibliotek, København

Keld Helmer-Petersens værker er bl.a. repræsenteret i følgende offentlige samlinger:

Museum of Modern Art i New York, Moderna Museet i Stockholm, Design Museum Denmark i København, Museum Folkwang i Essen, Tyskland, Saarlandmuseum i Saarbrücken, Tyskland, Stiftung für die Fotografie i Zürich, Kunstsilo i Kristiansand, Norge, Det Kongelige Bibliotek i København og Kunstmuseum Brandts i Odense.

PRESSEKONTAKT

Susanne More

Presse

Telefon: +45 2685 6002

Mail: susanne.more@brandts.dk

Jonas Elvig Nielsen

Kommunikation

Telefon: +45 2571 9417

Mail: jonas.elvig@brandts.dk

PRESSEFOTOS:

<https://brandts.dk/presse>

Kunstmuseum Brandts

Amfipladsen 7

5000 Odense C

Denmark